

Назва дисципліни	Альтернативні моделі здобуття дошкільної освіти
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти Кафедра початкової та дошкільної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
Викладач дисципліни	к.п.н., доцент Лозинська С.В.
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Альтернативні моделі здобуття дошкільної освіти» є вибірковою для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, яка викладається в II семестрі в обсязі 120 годин / 4 кредитів ECTS.
Мета та завдання дисципліни	<p>Мета вивчення: формування знань про альтернативні форми забезпечення дітей дошкільною освітою в Україні; особливості організації та освітньої діяльності в альтернативних закладах розвитку дітей дошкільного віку, особливості забезпечення психолого-педагогічних умов виховання й розвитку дітей раннього й дошкільного віку відповідно до їхніх індивідуальних особливостей та потреб; формування умінь надавати діагностичну, методичну та консультативну допомогу педагогам і батькам вихованців щодо проектування особистісно-зорієнтованої траєкторії розвитку дитини.</p> <p>Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування, вдосконалення знань про значення альтернативної дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку вітчизняної системи освіти дітей дошкільного віку, освітню діяльність альтернативних закладів розвитку дітей дошкільного віку та альтернативні форми здобуття дошкільної освіти; • формування умінь, навичок аналізу та критичного оцінювання досвіду організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній освітній практиці, доцільного впровадження його в освітній процес закладів дошкільної освіти.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Базовий компонент дошкільної освіти. (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://ezavdnz.mcfra.gov.ua/book?bid=37876 (дата звернення:18.07.2023). 2. Гавриш Н., Безсонова О. Організація роботи груп раннього віку: проблеми та шляхи їх розв'язання. <i>Дошк. виховання</i>. 2020. № 5. С. 3–5 3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ, 2020. 44 с. 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в умовах простору дитинства, що змінюється: монографія / за ред. О.Пилипової. Чернігів, 2018. 340 с. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Альшевська Н. Нові форми здобуття дошкільної освіти. <i>Проблеми освіти</i>: збірник наукових праць. Спецвипуск. Вінниця-Київ, 2015. С. 5-10. 2. Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, (26 жовтня 2017 р., Мукачево) / ред.кол.: В.Кобаль (гол. ред.) та ін. Мукачево: МДУ, 2017. 213 с. 3. Гончаренко А. Дошкільна освіта Німеччини та України у зіставленні. <i>Дошкільне виховання</i>. 2018. № 11. С. 13–15. 4. Макаренко С. Організація інклюзивного освітнього середовища у ЗДО як умова реалізації інклюзивної освіти дошкільників. <i>Еволюційні процеси в галузі дошкільної освіти: інноватика, досягнення,</i>

	<p><i>перспективний досвід</i>: зб. матеріалів І Всеукр. Інтернет-конф. викладачів, студентів, аспірантів та молодих вчених (Маріуполь, 27 листоп. 2020 р.) / Маріуп. держ. ун-т; за заг. ред. С.Макаренко. Маріуполь: МДУ, 2020. С. 215–219.</p> <p>5. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини в умовах сучасного освітнього середовища закладу дошкільної освіти: колективна монографія / Л.Іщенко, О.Мельникова, Л.Карнаух та ін.; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. 240 с. URL: http://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/13374 (дата звернення: 15.07.2023).</p> <p>6. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього і дошкільного віку: сучасні підходи та освітні технології: монографія / Л.Іщенко, С.Попиченко, Н.Кравчук та ін.; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2021. 281 с. URL: http://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14260 (дата звернення: 15.07.2023).</p> <p>7. Тимошенко Т. Сучасні проблеми визначення підходів до емоційно-морального розвитку та виховання дітей дошкільного віку. <i>Педагогічний журнал</i>. 2018. №1. С.133-136.</p> <p>8. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку (оновлена) /О. Білан. Мандрівець, 2022. 216 с. URL:https://mandrivets.com/ukrains-ke-doshkillja-programa-rozvitku-ditini-doshkil-nogo-viku.html (дата звернення: 04.02.2022).</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>для денної форми навчання: 12 годин лекцій, 12 годин семінарських занять та 96 години самостійної роботи; для заочної форми навчання: 6 годин лекцій, 4 години семінарських занять та 100 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після опанування цієї навчальної дисципліни студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • альтернативні форми забезпечення дітей дошкільною освітою в Україні; • особливості організації та освітньої діяльності в альтернативних закладах розвитку дітей дошкільного віку; • особливості забезпечення психолого-педагогічних умов виховання й розвитку дітей раннього й дошкільного віку відповідно до їхніх індивідуальних особливостей та потреб. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати, реалізувати та вдосконалювати вимоги освітніх стандартів у галузі дошкільної освіти шляхом проведення різних аспектів діяльності дітей та педагогів у дошкільних закладах; • створювати методичне забезпечення освітнього процесу закладу дошкільної освіти, організації різних форм методичної роботи, • аналізувати й розповсюджувати передовий педагогічний досвід, аналізувати та планувати освітню діяльність з використання альтернативних педагогічних технологій; • застосовувати методи психолого-педагогічного дослідження в практиці дошкільної освіти.
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Філософське підґрунтя альтернативної освіти як педагогічного явища. Історичні аспекти розвитку дошкільної альтернативної освіти у зарубіжній та вітчизняній педагогіці. Альтернативна дошкільна освіта як один з шляхів модернізації вітчизняної дошкільної освіти. Нормативно-правові засади організації альтернативної дошкільної освіти в Україні. Досвід організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній практиці.</p>

	<p>Особливості організації альтернативної дошкільної освіти в Україні. Особливості організації освітнього простору в різних альтернативних закладах дошкільної освіти. Організація освітнього простору в альтернативних закладах дошкільної освіти на засадах дитиноцентризму. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу в альтернативних закладах дошкільної освіти. Педагогічне партнерство з батьками вихованців в умовах організації альтернативної дошкільної освіти.</p> <p>Проектування освітнього простору в альтернативних закладах дошкільної освіти. Особливості організації роботи з дітьми раннього віку в альтернативних закладах дошкільної освіти. Альтернативні форми здобуття дошкільної освіти. Прогулянкові групи. Соціально-педагогічний патронат. Центри розвитку дитини. Центри соціально-педагогічної підтримки. Освітні послуги (гуртки, студії). Суботні та недільні групи на базі діючих ЗДО. Особливості здобуття дошкільної освіти в умовах домашнього виховання. Інститут гувернерства в Україні. Моделі альтернативної дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Особливості врахування в освітньому просторі альтернативного закладу дошкільної освіти індивідуальних запитів дітей з особливими освітніми потребами. Забезпечення медичного, психологічного та педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Соціально-педагогічний патронат як альтернативна форма дошкільної освіти. Особливості організації домашнього виховання дітей раннього та дошкільного віку.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, проблемний, діалогічний, дискусійний, наочний (структурно-логічні схеми, рисунки), пошуково-творчий (аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових) групове обговорення питання).</p> <p>Інтерактивні, робота в мікрогрупах, усне та письмове опитування, тестування.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>залік</p>
<p>Пререквізити (вимоги до початку вивчення)</p>	<p>Вивчення навчальних дисциплін: дошкільна педагогіки, фахові методики дошкільної освіти.</p>